

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang De Verwondering

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Sarah Louer.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

In 2024 gaan we werken aan een goede en stevige basis binnen het BSO team, maar ook op de BSO zelf. We gaan aan de slag met de inrichting binnen het leerplein systeem van school. We blijven inzetten op een uitdagend en afwisselend belevenisenaanbod. We maken echt contact met de kinderen, zodat ze zich gezien en gehoord voelen. Daarnaast zetten we in op positieve gedragsondersteuning.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 55,6 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Tijdens het fruitmoment proberen we zoveel mogelijk kinderen iets te laten vertellen over wat ze op school, in het weekend of in de vakantie gedaan hebben. Als er een nieuw kind op de bso is, zeker met vierjarigen, besteden we extra aandacht aan het kind. Heeft het kind al vriendjes/vriendinnetjes op de bso, dan proberen we dat vriendje of vriendinnetje het nieuwe kind wegwijs te laten maken op de bso. We verwachten niet van een kind dat ze direct mee stromen in alle regels en werkwijzen, dus we doen het rustig aan.
- Soms kan het voorkomen dat een kind een beetje verloren rondloopt op een middag, bijvoorbeeld omdat het moe is, een vriendje/vriendinnetje afwezig is of vanwege een andere reden. Als pedagogisch medewerkers gaan we naast het kind zitten en vragen wat het graag wil doen. We bieden verschillende mogelijkheden en laten het kind weten dat alles goed is. Ook als hij of zij even lekker op de bank wil liggen.
- Tijdens het fruit eten mogen de kinderen de pedagogisch medewerker helpen met het uitdelen. Hierdoor voelen de kinderen zich speciaal en ze willen graag helpen.
- Ondanks dat je met een hele groep bent, probeer je ook zoveel mogelijk een-op-een momenten op te zoeken als er tijd over is. Bijvoorbeeld door een kind even te laten helpen in de keuken. Zo leer je het kind beter kennen, is er even 100% aandacht, kan je het helpen waar nodig en complimenten geven over dingen die het vertelt. Samen met de kinderen spelen, hier vertellen ze vaak leuke verhalen en daar kan op worden doorgevraagd. Hierdoor ontstaat meer verbinding met de kinderen.
- Wanneer een kind verdrietig is, vragen wij wat er aan de hand is en proberen we het kind weer gerust te stellen zodat hij/zij zich veilig voelt bij ons. Even samen een spelletje doen, even knuffelen etc.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Na school gaan we buitenspelen om even lekker uit te waaien. Zo kunnen ze hun energie goed kwijt, zodat ze daarna geconcentreerd en in rust mee kunnen doen met het eetmoment en de activiteit.
- Enkele weken voor een speciale feestperiode (Sinterklaas, Kerst) of voor een vakantie, vragen we de kinderen om input voor het activiteitenprogramma. "Wat zouden jullie graag willen doen in de kerstvakantie?" is bijvoorbeeld een vraag die we stellen. Met de input van de kinderen vormen we uiteindelijk een activiteitenprogramma. Voor de kinderen is het erg leuk als ze 'hun idee' terugzien in zo'n programma.
- Door deze input te vragen en te laten zien dat we er echt wat mee doen, stimuleren we creativiteit en zelfstandigheid bij de kinderen en merken we dat de kinderen, van alle leeftijden, zich veilig en vrij voelen om aan te geven wat ze wel en niet leuk vinden. Dit is belangrijk als een kind zich thuis wil voelen op een bso.
- We betrekken de kinderen bij en overleggen met de kinderen over aan te schaffen materiaal en de activiteiten in de vakantieperioden. We zijn flexibel waar dat kan. Wanneer kinderen direct of indirect aangeven iets nodig te hebben of graag te willen doen, zeggen we niet bij voorbaat al nee, maar kijken we op welk moment dat past.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Dankzij de veiligheid die de kinderen voelen op de bso, komen ideeën en wensen gelukkig snel bij ons terecht. Ze komen er zelf mee of we vragen ernaar. We stellen bijvoorbeeld voor Sinterklaas samen met de kinderen een verlanglijstje op. Zoals gezegd nemen we de input en signalen van de kinderen heel serieus. Niet alleen voor activiteit- ideeën, maar ook als ze een speelhoek of speelgoed extra leuk of minder leuk vinden. Wij proberen hier dan altijd iets mee te doen. Ook krijgen we signalen van ouders over de wensen van het kind “hij had het er laatst over dat hij zo graag een groot lego-bouwwerk zou willen maken”. Wij spelen hier dan op in door het betreffende kind te vragen of hij een lego-bouwwedstrijd wil organiseren of er aan mee wil doen.
- Kinderen krijgen de ruimte om zelf invulling te geven aan hun bso-dag door middel van activiteiten kiezen op een planbord. Leerplein Paars en Oranje werken met een planbord waarbij kinderen zichzelf mogen inschrijven bij een activiteit naar keuze. We bieden hierbij verschillende activiteiten aan, zoals knutselen, koken, techniek en natuurbeleving. Ieder kind is uniek, vandaar dat er zoveel verschillende activiteiten zijn. Leerplein Paars maakt ook gebruik van zelfstandigheidscontracten. Een zelfstandigheidscontract is een overeenkomst waarin staat dat een kind (minimaal 7,5 jaar oud) zelfstandig naar buiten mag, zonder toezicht van de pedagogisch medewerker. Dit wordt altijd in overleg met ouders tot stand gebracht. Zo is er ruimte voor ieder kind om zichzelf te ontplooien en te ontwikkelen tot de zelfstandige ik.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We gebruiken het activiteitenprogramma DoenKids voor originele en uitdagende activiteiten. We sluiten aan bij thema's zoals Koningsdag, Sinterklaas, Kerst etc. bij het opzetten van onze activiteiten. We maken hierbij een goede verdeling tussen creatieve, rustige, actieve en uitdagende activiteiten.
- Schoolvakanties zijn speciaal bij de bso. De kinderen zijn de hele dag aanwezig waardoor er meer tijd is om (speciale) activiteiten te organiseren of uitstapjes te maken.
- In de vakantie werken we met een uitgebreid activiteitenprogramma, waar meer speciale activiteiten worden georganiseerd dan in reguliere schoolweken. De kinderen zijn de hele dag bij de bso, tussen de middag eten we met z'n allen. Meestal een broodmaaltijd, soms met iets extra's zoals knakworstjes, pannenkoeken of extra lekker broodbeleg. Ook koken of bakken we wel eens iets zelf, zoals koekjes, minipizza's of broodjes. Bijna elke vakantieweek organiseren we speciale activiteiten. In de zomervakantie zijn dat er een aantal per week. We gaan dan bijvoorbeeld naar een maïsdoolhof of theatervoorstelling. Als we een uitstapje gaan maken, informeren we ouders altijd van te voren via het Ouderportaal over waar we heen gaan en wat we daar gaan doen.
- Tijdens vakantieweken werken we soms samen met andere bso-locaties. We organiseren bijvoorbeeld samen een grote sportdag. In de zomervakantie spelen we op vrijdag bij bso Goudwinde of komen zij naar ons. Dit kun je zien als een uitje. We starten op de eigen locatie op en gaan dan spelen bij Goudwinde (of andersom). Ook kan het voorkomen dat we een professional (bijvoorbeeld een clown, sporter, beeldend kunstenaar, enzovoort) uitnodigen om bij onze bso een bijzondere activiteit met de kinderen te komen doen.
- Voor elke vakantieperiode informeren we ouders en kinderen over het vakantieprogramma. Deze hangt ook in de hal van de school en wordt via het Ouderportaal verstuurd.
- Onze pedagogisch medewerkers van de bso hebben verschillende achtergronden, een deel is afgestudeerd als pedagogisch medewerker, maar we hebben ook afgestudeerde medewerkers in de sport of met een hbo of wo achtergrond. Daarnaast nodigen wij in de vakanties professionals uit voor het geven van workshops aan de kinderen, met diverse thema's.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We geven het opruimmoment, fruitmoment en tussendoormoment altijd vijf minuten van tevoren aan: “Over 5 minuten gaan we opruimen!”. Zo weten de kinderen wat er gaat komen en wat we van hen verwachten. Daarnaast is het fruitmoment en tussendoormoment altijd rond dezelfde tijd en het fruitmoment wordt altijd gevolgd door een activiteit. Dit biedt de kinderen structuur. Daarnaast herhalen we regelmatig, maar niet dagelijks, de regels die gelden voor alle kinderen. Zo weten de kinderen binnen welk kader ze kunnen doen en laten wat ze willen. Als team zijn we hierin consequent, als je de regels overtreedt volgt er een consequentie. Dit is voor de kinderen helder.
- Soms is er een stagiaire in de groep. De opleiding die een stagiaire volgt en het niveau dat hij of zij hierin bereikt heeft, bepaalt de mate waarin hij of zij ondersteuning mag bieden bij het activiteitenaanbod en de begeleiding van de kinderen. De stagiaires zijn in principe boventallig (extra). De stagiaire doet, onder begeleiding van een pedagogisch medewerker, mee aan bepaalde onderdelen van het programma. De opleiding die een stagiaire volgt, heeft hier invloed op. Sportstagiaires bereiden bijvoorbeeld sport- en spelactiviteiten voor en organiseren groeps- en individuele activiteiten voor de kinderen. Stagiaires van de opleiding HBO Pedagogiek zijn naast het activiteitenaanbod bijvoorbeeld betrokken bij de ontwikkeling van een specifiek pedagogisch project, zoals de aanpak van pesten op de groep. Een stagiaire, die naar het oordeel van de clustermanager en de werkbegeleider in staat wordt geacht om onder toezicht zelfstandig verantwoordelijk te zijn voor de groep, kan incidenteel en onder in de cao Kinderopvang vastgestelde voorwaarden worden ingezet naast een gediplomeerd pedagogisch medewerker in de groep.
- We besteden extra aandacht aan nieuwe kinderen en hun ouders. We vinden het belangrijk dat ze zich snel thuis voelen. Als er een nieuw kind bij ons wordt aangemeld, nemen we contact op met de ouders. We plannen dan zo snel mogelijk een welkomstgesprek met één of beide ouders om hen in te lichten over de gang van zaken. Vaak komt het kind mee naar de bso en kan het even rondkijken. Mocht dit niet voldoende zijn dan plannen we ook een wenmoment voor het kind waarin het een uurtje of een middag kan komen spelen om te wennen. Dit doen we in overleg met de ouders en hangt af van de planning van die betreffende middag. Vaak is een rustige dag een goede wendag. Informatie van kinderen die vanaf het kinderdagverblijf komen, vragen we op bij de pedagogisch medewerkers van het betreffende kinderdagverblijf. Ook deze kinderen komen (naar behoefte) wennen op de bso.
- Bij ruilen of incidentele opvang is de samenstelling van de groep anders dan op de dagen dat een kind gewoonlijk komt; andere kinderen en andere pedagogisch medewerkers. Zeker als deze opvang met de toestemming van ouders plaatsvindt in een andere groep. Wij letten er extra op dat je kind zich ook op zo’n dag prettig voelt. Als het nodig is krijgt het kind extra aandacht. We doen een spelletje met het kind en betrekken andere kinderen erbij.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We merken dat kinderen het leuk vinden om elkaar te helpen. Als we bingo spelen, herkennen sommige kinderen de cijfers die genoemd worden wel en sommigen niet. Wij vragen de kinderen die het snappen om de andere kinderen te helpen. Dit gebeurt ook met het opruimen: als je zelf klaar bent met opruimen, kijk je om je heen om te kijken of iemand anders nog hulp nodig heeft. Ze kunnen hier ook de pedagogisch medewerker voor vragen. Ze zijn dit ook gewend op school.
- Als er nieuwe kinderen op de bso komen, koppelen we die aan een kind dat al langer op de bso zit. We ervaren dat kinderen op deze manier sneller op hun gemak zijn en gewend raken aan de groep.
- Tijdens het spelen komen er ook wel eens conflicten tussen kinderen voor. Dit lossen we altijd op. Kinderen krijgen de ruimte om samen een oplossing te bedenken. Indien nodig helpen we ze hierbij. Kinderen worden gecompimenteerd als zij het conflict samen hebben opgelost. We sluiten aan bij de methodiek van de vreedzame basisschool.
- Als we zien dat een kind veel alleen speelt of er 'verloren' bijloopt, gaan we samen met het kind op zoek naar een speelmaatje. Zo nodig spelen we even mee, vervolgens laten we de kinderen zelf verder spelen.
- We vestigen regelmatig de aandacht van kinderen op andere kinderen. Bijvoorbeeld wanneer een aantal kinderen buiten een zandkasteel hebben gemaakt, brengen we dit onder de aandacht bij de rest van de groep door middel van een compliment.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Sommige kinderen op onze bso hebben moeite met veranderingen of structuur. Soms snappen de andere kinderen niet zo goed waarom een kind op een bepaalde manier reageert. Dit maken we dan bespreekbaar.
- We proberen kinderen bewust te maken om zuinig om te gaan met de spullen van de bso. We hebben afspraken hoe we omgaan met onze spullen. Zoals niet gooien met speelgoed en opruimen waar je mee gespeeld hebt. We herinneren kinderen aan deze afspraken en leggen uit waarom deze afspraken belangrijk zijn. Zo leggen we bijvoorbeeld uit dat de auto's teruggaan in de autobak omdat we ze anders kwijtraken.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- We geven ouders bij het welkomstgesprek aan dat we het erg waarderen dat ze met tips, opmerkingen, verbeterpunten naar ons toe komen. Als een kind bijvoorbeeld een allergie heeft en we gaan iets bakken of koken, letten we altijd goed op de ingrediënten. Bij twijfel nemen we contact op met de ouders, om te laten weten dat we het kind bij twijfel iets anders laten maken en/of eten. Als we ons zorgen maken over een kind of een kind luistert bijvoorbeeld herhaaldelijk niet goed. We merken dat ouders het persoonlijke contact erg waarderen.
- We houden zorgvuldig in de gaten hoe het met de kinderen gaat. Als het nodig is, passen we daar onze manier van omgang met een kind of een groep kinderen op aan. Hiernaast volgen we hun welbevinden, hun ontwikkeling en het functioneren van de groep met behulp van de methode 'Kind in beeld'.
- Het komt soms voor dat we ons zorgen maken over de ontwikkeling of gedrag van een kind. In dit geval bespreken we onze zorgen zo snel mogelijk met ouders. Ook is het lijntje daarin kort met school. Zorgen die op school gesignaleerd worden, kunnen door de leerkracht en ouder ook bij ons terecht komen. Zo kunnen we een zelfde lijn uitzetten betreffende het aspect dat ons zorgen baart.
- Mocht het andere zorgen betreffen, dan handelen we op basis van een stappenplan. Relevante protocollen zijn het signaleringsprotocol en Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Deze protocollen bespreken we jaarlijks in het teamoverleg. Meer informatie vind je op onze website.
- Andersom kloppen de leerkrachten ook om dezelfde reden bij ons aan. Informatie uitwisseling over omgaan met bepaalde kinderen gebeurt vertrouwelijk en is in het belang van het kind. Deze overdracht gebeurt alleen als ouders hier toestemming voor hebben gegeven. We hebben regelmatig een korte overdracht met mentoren van school zoals na de voorschoolse opvang en na schooltijd.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- We hebben de afspraak dat er binnen rustig gelopen wordt. We leggen aan de kinderen uit waarom dit belangrijk is.
- In de speelzaal zijn verschillende gymtoestellen. Als we een glijbaan of rek tussen twee elementen hebben opgesteld, stimuleren we de kinderen om het eerst zelf te proberen. We blijven in de buurt om het kind te laten weten dat we er zijn als er wat gebeurt. Dit doen we ook met het snijden met schilmesjes. Bij sommige kookactiviteiten mogen kinderen met mesjes snijden na een demonstratie van hoe je je vingers moet houden. Vaak helpt voordoen al om de kinderen het zelf te laten durven. Mocht het niet lukken dan laten we kinderen elkaar helpen en zelf staan we altijd stand-by.
- De inzet van het personeel is erop gericht dat het gebouw altijd met twee mensen afgesloten wordt.
- De kennis en deskundigheid van de pedagogisch medewerkers draagt er toe bij dat mogelijke signalen van misbruik snel herkend kunnen worden. Elke pedagogisch medewerker is bekend met de protocollen en beleid en is in staat dit uit te voeren.
- In het team spreken we elkaar aan en geven we elkaar feedback. We zijn transparant naar ouders en stellen ons professioneel op.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso teams invulling aan te geven.

In onze bso realiseren we dit op de volgende manier:

- Het gebouw is transparant met veel ramen. Leerkrachten lopen na schooltijd regelmatig binnen of werken in dezelfde ruimtes als de pedagogisch medewerkers en er is veel onderling contact tussen bso, kinderdagverblijf en school.
- Er zit een groot raam tussen het kinderdagverblijf en de bso zodat we altijd zicht op elkaar hebben. Dit geldt ook voor de toiletten op het speel-leerplein waar de kinderen tijdens bso-tijd gebruik van maken. Deze zijn te zien vanuit het centrale lokaal via een groot raam.

Achterwacht

In situaties dat er heel weinig kinderen bij de bso aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. De collega's van het kinderdagverblijf zijn elke dag de gehele dag aanwezig, dus een bso-medewerker is nooit alleen in het gebouw met de kinderen.

In situaties dat er slechts één beroepskracht bij de bso wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kind-ratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. Ook hierbij geldt dat er altijd een pedagogische medewerker aanwezig is van het kinderdagverblijf, ook in de vakantieperiodes. Kinderen kunnen ons altijd zien en horen en andersom. Wanneer we buiten zijn of ergens naartoe gaan, zorgen we ervoor dat we altijd in contact staan met de kinderen.